

Ocena jakości wody przeznaczzonej do spożycia przez ludzi na terenie miasta Bytomia, miasta Piekary Śląskie i powiatu tarnogórskiego za rok 2024

Bytom 2025

Wstęp

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bytomiu sprawuje nadzór sanitarny nad jakością wody przeznaczonej do spożycia na terenie 2 miast na prawach powiatu Bytom i Piekary Śląskie oraz powiatu tarnogórskiego, w skład, którego wchodzi 4 gminy miejskie: Kalety, Miasteczko Śląskie, Radzionków, Tarnowskie Góry i 5 gmin wiejskich: Krupski Młyn, Ożarówice, Świerklaniec, Tworóg, Zbrosławice. Łączna powierzchnia terenu - 753 km², liczba ludności 338626.

Tabela 1 - Zestawienie liczbowe powierzchni i ludności dla poszczególnych jednostek terytorialnych

<i>Jednostka terytorialna</i>	<i>Powierzchnia w km²</i>	<i>Liczba ludności</i>
Bytom	69	147759
Piekary Śląskie	40	51707
Powiat Tarnogórski		
Tarnowskie Góry	84	61321
Miasteczko Śląskie	68	6961
Radzionków	13	16034
Kalety	76	8170
Gmina Krupski Młyn	39	3002
Gmina Ożarówice	46	5956
Gmina Świerklaniec	45	13174
Gmina Tworóg	125	8206
Gmina Zbrosławice	148	16336
Razem	753	338626

Dostarczana woda pochodzi z urządzeń wodociągowych, które są zasilane wodą pochodzącą głównie z ujęć wód podziemnych (ok.90% ludności) oraz ujęć wód powierzchniowych (ok. 10% ludności).

Celem prowadzonego monitoringu jakości wody jest zapewnienie mieszkańcom korzystania z wody bezpiecznej dla zdrowia.

Na ocenę jakości wody składają się wyniki badań wody przeprowadzonych w ramach nadzoru Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu oraz kontroli wewnętrznej podmiotów odpowiedzialnych za jakość dostarczanej wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Bytomiu
mgr Jolanta Wąsowska

MIASTO BYTOM

- Liczba ludności zaopatrywanej w wodę 147759;
- Zaopatrzenie w wodę:
 - zasilanie/ilość rozprowadzanej lub produkowanej wody w m^3/d : - woda zakupywana z Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów S.A. Katowice – śr. 17445 (SUW Bibiela; SUW Miedary; SUW Zawada; SUW Kozłowa Góra ;zbiorniki Murcki-woda mieszana ZUW Goczalkowice i ZUW Dzieńkowice; awaryjnie w czasie prowadzenia prac modernizacyjnych na sieci magistralnej),
 - sposoby uzdatniania i dezynfekcji :napowietrzanie i odżelazianie otwarte, koagulacja, ozonowanie pośrednie, filtracja dezynfekcja końcowa,
- dystrybutor: Bytomskie Przedsiębiorstwo Komunalne sp. z o.o.

Miasto Bytom korzysta z wody dostarczanej z sieci magistralnej Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów S.A. w Katowicach, pochodzącej z ujęć wód głębinowych zasilających Stacje Uzdatniania Wody „Bibiela” w Miasteczku Śląskim, „Miedary” w Tarnowskich Górach i „Zawada” w Karchowicach, gm. Zbrosławice oraz z ujęć powierzchniowych: Stacja Uzdatniania Wody „Kozłowa Góra” w Wymysłowie. Pierścieniowy układ sieci wodociągowej daje możliwość mieszania wody z różnych źródeł oraz zmiany kierunku zasilania.

Jakość wody wodociągowej na terenie miasta kontrolowana była systematycznie w wyznaczonych punktach, zlokalizowanych w poszczególnych dzielnicach miasta.

Łącznie w 2024 r. na terenie miasta, w ramach prowadzonego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu nadzoru bieżącego nad jakością wody do spożycia pobrano i przebadano 42 próbek wody. Nie stwierdzono przekroczeń żadnego z badanych parametrów.

Ponadto Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bytomiu nadzorował prowadzenie przez podmioty dostarczające wodę kontroli wewnętrznej jakości wody przeznaczonej do spożycia. W 2024 r. liczba raportowanych próbek wody pobranych przez wyżej wymienione Przedsiębiorstwa na terenie miasta Bytomia wynosiła 260.

Przekroczenia dopuszczalnych wartości parametrycznych oraz zalecanego zakresu wartości stwierdzono w 3 próbkach wody. Przekroczenia dotyczyły nie stanowiącej potencjalnego zagrożenia dla zdrowia podwyższonej wartości mętności oraz podwyższonej ogólnej liczby mikroorganizmów w $22\pm 2^{\circ}\text{C}$. Przeprowadzone powtórne badania nie wykazały przekroczeń dla wyżej wymienionych parametrów.

Ogółem w oparciu o wyniki badań wody przeprowadzonych w ramach nadzoru Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu oraz kontroli wewnętrznej w 2024 r. wodę wodociągową dostarczaną odbiorcom na terenie Bytomia oceniono jako przydatną do spożycia.

W 2024 r. eksploatacja sieci rozdzielczej – Bytomskie Przedsiębiorstwo Komunalne sp. z o.o. zgłosiło 198 awarii sieci wodociągowej (w tym 6 powodujących wstrzymanie dostaw wody lub pogorszenie parametrów jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi).

MIASTO PIEKARY ŚLĄSKIE

- *Liczba ludności zaopatrywanej w wodę 51707;*
- *Zaopatrzenie w wodę:*
 - *zasilanie/iłość rozprowadzanej lub produkowanej wody w m³/d : woda zakupywana z Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów S.A. Katowice – śr. 6038 (SUW Bibiela; SUW Kozłowa Góra; zbiorniki Murcki- woda mieszana ZUW Goczałkowice i ZUW Dzieńkowice),*
 - *sposoby uzdatniania i dezynfekcji : napowietrzanie i odżelazianie otwarte, koagulacja, ozonowanie pośrednie, filtracja, dezynfekcja końcowa,*
- *dystrybutor: Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Piekarach Śląskich.*

Miasto Piekary Śląskie zaopatrywane jest w wodę zakupywaną z Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów w Katowicach dostarczaną głównie ze Stacji Uzdatniania Wody „Bibiela” w Miasteczku Śląskim oraz z Stacji Uzdatniania Wody „Kozłowa Góra” w Wymysłowie. Ponadto część dzielnicy Dąbrówka Wielka zasilana jest wodą z nadzorowanych przez inne PSSE ujęć powierzchniowych, dostarczaną z Sieciowych Zbiorników Wyrównawczych Murcki. Jakość wody wodociągowej na terenie miasta kontrolowana była systematycznie w wyznaczonych punktach, zlokalizowanych w poszczególnych dzielnicach miasta.

W 2024 r. w ramach nadzoru bieżącego nad jakością wody do spożycia prowadzonego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu pobrano i przebadano 15 próbek wody. Nie stwierdzono przekroczeń żadnego z badanych parametrów.

Ponadto Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bytomiu nadzorował prowadzenie przez podmioty dostarczające wodę kontroli wewnętrznej jakości wody przeznaczonej do spożycia. W 2024 r. liczba raportowanych próbek wody pobranych przez wyżej wymienione Przedsiębiorstwa na terenie miasta Piekary Śląskie wynosiła 80.

Przekroczenia dopuszczalnych wartości parametrycznych stwierdzono w 2 próbkach wody. Przekroczenia dotyczyły nie stanowiącego potencjalnego zagrożenia dla zdrowia ponadnormatywnego stężenia manganu oraz podwyższonej wartości mętności. Podwyższone wartości tych parametrów związane były z awarią na sieci magistralnej Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów S.A. w Katowicach (grudzień 2024 r.). Awaria była przyczyną wyłączenia odcinka wodociągu i wstrzymania dostawy wody w Piekarach Śląskich -rejon ul. Pod Lipami, dzielnica Szarlej oraz ul. Bytomska- rejon Kaufland. W celu zapewnienia dostawy wody w tych rejonach, MPWiK w Piekarach Śląskich dokonało przekierowania zasilania dostawy wody z innych punktów zakupowych.

Powyższe spowodowało zmętnienie wody, obniżenie lub zwiększenie ciśnienia wody.

Do czasu usunięcia awarii i przeprowadzenia badań kontrolnych woda z sieci wodociągowej mogła być używana do celów sanitarno-higienicznych, a wodę do spożycia dostarczano beczkowozami i mauzerami. Przeprowadzone po zakończeniu działań naprawczych badania wykazały, że jakość wody spełnia wymagania.

Ogółem w oparciu o wyniki badań wody przeprowadzonych w ramach nadzoru Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu oraz kontroli wewnętrznej w 2024 r. wodę wodociągową dostarczaną odbiorcom na terenie Piekary Śląskie oceniono jako przydatną do spożycia.

Liczba awarii zgłoszonych przez Miejskie Przedsiębiorstwo-Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. w Piekarach Śląskich wynosiła 46 (w tym 6 powodujących wstrzymanie dostaw wody lub pogorszenie parametrów jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi).

POWIAT TARNOGÓRSKI

- *Liczba ludności zaopatrywanej w wodę na terenie powiatu 139160;*
- *Zaopatrzenie w wodę- ilość rozprowadzanej lub produkowanej wody na terenie powiatu w m³/d: śr. 18997.*

Łącznie w 2024 r. na terenie powiatu tarnogórskiego, w ramach prowadzonego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu nadzoru bieżącego nad jakością wody do spożycia pobrano i przebadano 154 próbki wody.

Przekroczenia dopuszczalnych wartości parametrycznych oraz zalecanych zakresów wartości (potwierdzonych i niepotwierdzonych powtórными badaniami) stwierdzono w 15 próbkach wody (bakterie grupy coli, mętność, żelazo, mangan, Σ trichloroetenu i tetrachloroetenu).

Liczba raportowanych próbek wody pobranych w ramach kontroli wewnętrznej podmiotów odpowiedzialnych za jakość dostarczanej wody przeznaczonej do spożycia wynosiła 437 (w tym woda surowa 26 próbek).

Przekroczenia dopuszczalnych wartości parametrycznych oraz zalecanych zakresów wartości (potwierdzonych i niepotwierdzonych powtórными badaniami) stwierdzono w 11 próbkach wody (bakterie grupy coli, ogólna liczba mikroorganizmów w $22\pm 2^{\circ}\text{C}$, mętność, mangan, barwa, żelazo, azotany, Σ trichloroeten i tetrachloroeten).

Liczba awarii ogółem wynosiła 374 (w tym 315 powodujących wstrzymanie dostaw wody lub pogorszenie parametrów jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi).

MIASTO RADZIONKÓW

- *Liczba ludności zaopatrywanej w wodę 16034;*
- *Zaopatrzenie w wodę:*
 - *zasilanie/iłość rozprowadzanej lub produkowanej wody w m³/d: woda zakupywana z Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów S.A. w Katowicach – śr. 1669 (SUW Bibiela, SUW Miedary),*
 - *sposoby uzdatniania i dezynfekcji : napowietrzanie i odżelazianie otwarte, dezynfekcja końcowa,*
- *dystrybutor: Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej sp.z o.o. w Radzionkowie.*

W 2024 r. na terenie miasta w ramach prowadzonego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu nadzoru bieżącego nad jakością wody do spożycia pobrano i przebadano 8 próbek wody. Ponadto Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bytomiu nadzorował prowadzenie przez podmioty dostarczające wodę kontroli wewnętrznej jakości wody przeznaczonej do spożycia.

W 2024 r. liczba raportowanych próbek wody pobranych na terenie miasta Radzionków wynosiła 39. Nie stwierdzono przekroczeń żadnego z badanych parametrów.

Ogółem w oparciu o wyniki badań wody przeprowadzonych w ramach nadzoru Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu oraz kontroli wewnętrznej w 2024 r. wodę wodociągową dostarczaną odbiorcom na terenie Radzionkowa oceniono jako przydatną do spożycia.

Liczba wykazanych przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej sp. z o.o. w Radzionkowie awarii na sieci wodociągowej wynosiła 30 (w tym 27 powodujących wstrzymanie dostaw wody lub pogorszenie parametrów jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi).

MIASTO TARNOWSKIE GÓRY

- *Liczba ludności zaopatrywanej w wodę 16034;*
- *Zaopatrzenie w wodę- zasilanie/iłość rozprowadzanej lub produkowanej wody w m³/d; sposoby uzdatniania i dezynfekcji:*
 - *woda zakupywana z Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów S.A. Katowice – śr. 2810 (SUW Miedary- napowietrzanie i odżelazianie otwarte, dezynfekcja końcowa); dystrybutor: Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. w Tarnowskich Górach,*
 - *woda dostarczana przez PWiK Tarnowskie Góry z ujęć własnych (łączna produkcja śr. 3610):*
 1. *Opatowice, uj. nr 3 ul. Opolska (woda nie jest uzdatniana),*
 2. *SUW Koehler (filtracja/adsorpcja wody na filtrach węglowych w celu usuwania związków tri i tetrachloroetenu, odsalanie/zmiękczenie części wody na filtrze nanofiltracji),*
 3. *SUW Prefabet (napowietrzanie, odżelazianie, odmanganianie, okresowa dezynfekcja),*
 - *woda dostarczana z SUW GCR „Repty”(odżelazianie, odmanganianie, okresowa dezynfekcja) i uj. CHM (woda nie jest uzdatniana) – śr. 1920; (zakup wody przez PWiK Tarnowskie Góry i woda dla potrzeb własnych Górnośląskiego Centrum Rehabilitacji „Repty”); od dnia 29.05.2024 r z uwagi na odcięcie dostawy energii*

zaprzestano dostarczania wody z uj. CHM, odbiorcy zostali przełączeni na zasilanie z SUW Miedary GPW Katowice,

- woda pochodząca Stacji Uzdatniania Wody Park Wodny w Tarnowskich Górach (filtracja, wymiana jonowa anionowa), eksploatowanej przez podmiot wykorzystujący wodę pochodzącą z indywidualnego ujęcia w obiektach użyteczności publicznej- śr. 36,*
- woda dostarczana z wodociągu Fabryki Sprzętu Ratunkowego i Lamp Górniczych "FASER" SA Tarnowskie Góry (podmiot wykorzystujący wodę pochodzącą z indywidualnego ujęcia -sprzedaż dla obcych firm zlokalizowanych na terenie należącym do zakładu) – śr. 9,5 (woda nie jest uzdatniana).*

W 2024 r. w ramach nadzoru bieżącego nad jakością wody do spożycia prowadzonego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu pobrano i przebadano 36 próbek wody. Przekroczenia dopuszczalnych wartości parametrycznych oraz zalecanych zakresów wartości stwierdzono w 5 próbkach wody.

Stwierdzone przekroczenia dotyczyły:

- obecności bakterii grupy coli w wodzie ze studni S-1 ujęcia zakładu „FASER” S.A. Tarnowskie Góry (listopad 2024 r.); studnię wyłączono z eksploatacji do czasu uzyskania właściwej jakości wody,
- nie stanowiącej potencjalnego zagrożenia dla zdrowia podwyższonej wartości mętności,
- nie potwierdzonej powtórным badaniem podwyższonej wartości ogólnej liczby mikroorganizmów w $22\pm 2^{\circ}\text{C}$ (SUW GCR „Repty”),
- ponadnormatywnej wartości Σ trichloroetenu i tetrachloroetenu w wodzie z SUW Koehler; SUW był wyłączony z eksploatacji do czasu uzyskania właściwej jakości wody.

Ponadto Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bytomiu nadzorował prowadzenie przez podmioty dostarczające wodę kontroli wewnętrznej jakości wody przeznaczonej do spożycia.

W 2024 r. liczba raportowanych próbek wody pobranych na terenie miasta Tarnowskie Góry wynosiła 164 (w tym woda surowa 6 próbek).

Przekroczenia dopuszczalnych wartości parametrycznych oraz zalecanych zakresów wartości stwierdzono w 4 próbkach wody. Stwierdzone przekroczenia dotyczyły:

- obecności bakterii grupy coli w wodzie ze studni S-1 ujęcia zakładu „FASER” S.A. Tarnowskie Góry (marzec 2024 r.); studnię wyłączono z eksploatacji do czasu uzyskania właściwej jakości wody,
- niepotwierdzonego powtórным badaniem ponadnormatywnego stężenia azotanów (studnia S-2 ujęcia zakładu „FASER” S.A.),
- ponadnormatywnej wartości Σ trichloroetenu i tetrachloroetenu w wodzie z SUW Koehler; SUW był wyłączony z eksploatacji do czasu uzyskania właściwej jakości wody.

Ogółem w oparciu o wyniki badań wody przeprowadzonych w ramach nadzoru Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu oraz kontroli wewnętrznej w 2024 r. wodę wodociągową dostarczaną odbiorcom na terenie Tarnowskich Gór oceniono jako przydatną do spożycia.

Liczba zgłoszonych przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. w Tarnowskich Górach awarii wodociągowych wynosiła 192.

MIASTECZKO ŚLĄSKIE

- *Liczba ludności zaopatrywanej w wodę 6961;*
- *Zaopatrzenie w wodę:*
 - *zasilanie/iłość rozprowadzanej lub produkowanej wody w m³/d: woda zakupywana z Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów S.A. Katowice (SUW Bibiela) – śr. 680,*
 - *sposoby uzdatniania i dezynfekcji : napowietrzanie i odżelazianie otwarte, dezynfekcja końcowa,*
- *dystrybutor: : Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. w Tarnowskich Górach.*

W 2024 r. na terenie miasta w ramach prowadzonego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu nadzoru bieżącego nad jakością wody do spożycia pobrano i przebadano 4 próbki wody.

Ponadto Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bytomiu nadzorował prowadzenie przez podmioty dostarczające wodę kontroli wewnętrznej jakości wody przeznaczonej do spożycia. W 2024 r. liczba raportowanych próbek wody pobranych na terenie miasta Miasteczko Śląskie wynosiła 4. Nie stwierdzono przekroczeń żadnego z badanych parametrów.

Ogółem w oparciu o wyniki badań wody przeprowadzonych w ramach nadzoru Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu oraz kontroli wewnętrznej w 2024 r. wodę wodociągową dostarczaną odbiorcom na terenie Miasteczka Śląskiego oceniono jako przydatną do spożycia.

Liczba zgłoszonych przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. w Tarnowskich Górach awarii sieci wodociągowej wynosiła 19.

MIASTO KALETY

- *Liczba ludności zaopatrywanej w wodę 8170;*
- *Zaopatrzenie w wodę:*
 - *zasilanie/iłość rozprowadzanej lub produkowanej wody w m³/d: woda zakupywana z Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów S.A. Katowice – śr. 966 (SUW Bibiela),*
 - *sposoby uzdatniania i dezynfekcji : napowietrzanie i odżelazianie otwarte, dezynfekcja końcowa,*
- *dystrybutor: Miasto Kalety.*

W 2024 r. na terenie miasta w ramach prowadzonego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu nadzoru bieżącego nad jakością wody do spożycia pobrano i przebadano 4 próbki wody. Nie stanowiącą potencjalnego zagrożenia dla zdrowia podwyższoną wartość mętności stwierdzono w 1 próbce wody. Ponadto Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bytomiu nadzorował prowadzenie przez Miasto Kalety kontroli wewnętrznej jakości wody przeznaczonej do spożycia. W 2024 r. liczba raportowanych próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej na terenie miasta Kalety wynosiła 17. Nie stwierdzono przekroczeń żadnego z badanych parametrów.

Ogółem w oparciu o wyniki badań wody przeprowadzonych w ramach nadzoru Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu oraz kontroli wewnętrznej w 2024 r. wodę wodociągową dostarczaną odbiorcom na terenie Kalet oceniono jako przydatną do spożycia.

Liczba zgłoszonych przez Miasto Kalety awarii sieci wodociągowej wynosiła 24.

GMINA KRUPSKI MŁYN

- *Liczba ludności zaopatrywanej w wodę 3002;*
- *Zaopatrzenie w wodę- zasilanie/ilość rozprowadzanej lub produkowanej wody w m³/d; sposoby uzdatniania i dezynfekcji:*
 - *woda dostarczana z eksploatowanych przez Gminę Krupski Młyn urządzeń wodociągowych; łączna ilość produkowanej wody – śr. 419:*
 1. *SUW Kolonia Ziętek, SUW Krupski Młyn ul. Główna (odżelazianie, odmanganianie, dezynfekcja okresowa),*
 2. *SUW Potępa (odżelazianie, odmanganianie, dezynfekcja stała),*
 - *woda zakupywana z ujęcia Nitroerg dla potrzeb zaopatrzenia w wodę budynku Urzędu Gminy- śr. 0,6 (dystrybutor: Gmina Krupski Młyn),*
 - *woda z ujęcia Ośrodka Harcerskiego w Borowianach, eksploatowanego przez podmiot wykorzystujący wodę pochodzącą z indywidualnego ujęcia w obiektach użyteczności publicznej- śr. 1,0 (woda jest uzdatniana w zakresie usuwania żelaza i manganu, dezynfekcja przy użyciu lampy UV).*

W 2024 r. na terenie gminy w ramach prowadzonego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu nadzoru bieżącego nad jakością wody do spożycia pobrano i przebadano 16 próbek wody. Nie stanowiące potencjalnego zagrożenia dla zdrowia ponadnormatywne stężenie żelaza i podwyższoną wartość mętności stwierdzono w 3 próbkach wody. Przeprowadzone powtórne badania nie wykazały przekroczeń dla wyżej wymienionych parametrów.

Ponadto Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bytomiu nadzorował prowadzenie przez Gminę Krupski Młyn kontroli wewnętrznej jakości wody przeznaczonej do spożycia. W 2024 r. liczba raportowanych próbek wody pobranych w ramach kontroli wewnętrznej na terenie gminy wynosiła 27 (w tym woda surowa 3 próbki).

Nie stanowiące potencjalnego zagrożenia dla zdrowia ponadnormatywne stężenie manganu stwierdzono w 1 próbce wody. Przeprowadzone powtórne badanie nie wykazało przekroczenia dla wyżej wymienionego parametru.

Ogółem w oparciu o wyniki badań wody przeprowadzonych w ramach nadzoru Państwowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu oraz kontroli wewnętrznej 2024 r. wodę wodociągową dostarczaną odbiorcom oceniono jako przydatną do spożycia.

Liczba awarii urządzeń wodociągowych należących do Gminy wynosiła 11.

GMINA TWORÓG

- *Liczba ludności zaopatrywanej w wodę 8206;*
- *Zaopatrzenie w wodę-zasilanie/ilość rozprowadzanej lub produkowanej wody w m³/d; sposoby uzdatniania i dezynfekcji:*

- woda dostarczana z eksploatowanych przez Zakład Usług Komunalnych sp. z o.o. Tworóg urządzeń wodociągowych – łączna ilość produkowanej wody śr. 1000:

 1. SUW Wojska, SUW Połomia, SUW Tworóg (odżelazianie i napowietrzanie zamknięte, dezynfekcja lampą UV),
 2. SUW Mikołeska, (odżelazianie i napowietrzanie zamknięte),
 3. SUW Boruszowice (napowietrzanie, filtracja, dezynfekcja lampą UV),

- woda dostarczana z SUW Zespołu Szkół Leśnych i Ekologicznych w Brynku (odżelazianie, odmanganianie), eksploatowanej przez wyżej wymieniony podmiot wykorzystujący wodę pochodzącą z indywidualnego ujęcia w budynku użyteczności publicznej- śr. 11.

W 2024 r. na terenie gminy w ramach prowadzonego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu nadzoru bieżącego nad jakością wody do spożycia pobrano i przebadano 27 próbek wody.

Nie stanowiące potencjalnego zagrożenia dla zdrowia ponadnormatywne stężenie manganu i podwyższoną wartość mętności stwierdzono w 3 próbkach wody. Przeprowadzone powtórne badania nie wykazały przekroczeń dla wyżej wymienionych parametrów.

Ponadto Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bytomiu nadzorował prowadzenie przez podmioty dostarczające wodę kontroli wewnętrznej jakości wody przeznaczonej do spożycia.

W 2024 r. liczba raportowanych próbek wody pobranych w ramach kontroli wewnętrznej na terenie gminy wynosiła 27 (w tym woda surowa 6 próbek).

Nie stanowiące potencjalnego zagrożenia dla zdrowia ponadnormatywne stężenie manganu stwierdzono w 1 próbce wody (Stacja Uzdatniania Wody ZSLiE, Brynek). Przeprowadzone rekontrolne badanie po zakończeniu działań naprawczych nie wykazało przekroczenia dla wyżej wymienionego parametru.

Ogółem w oparciu o wyniki badań wody przeprowadzonych w ramach nadzoru Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu oraz kontroli wewnętrznej w 2024 r. wodę wodociągową dostarczaną odbiorcom oceniono jako przydatną do spożycia.

Liczba zgłoszonych awarii urządzeń wodociągowych wynosiła 14 (w tym 4 powodujących wstrzymanie dostaw wody lub pogorszenie parametrów jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi).

GMINA ZBROSŁAWICE

- Liczba ludności zaopatrywanej w wodę 16336;
- Zaopatrzenie w wodę-zasilanie/ilość rozprowadzanej lub produkowanej wody w m³/d; sposoby uzdatniania i dezynfekcji:
 - woda zakupywana z Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów S.A. Katowice – śr. 794 (SUW Zawada-dezynfekcja końcowa); dystrybutor: Gminny Zakład Komunalny Sp. z o.o. Zbrosławice,
 - woda zakupywana z Bytomskiego Przedsiębiorstwa Komunalnego sp. z o.o. – śr. 0,42; dystrybutor: Gminny Zakład Komunalny Sp. z o.o. Zbrosławice,
 - woda zakupywana z PWiK Zabrze(st.nr III Świątoszowice)- śr. 98; dystrybutor: Gminny Zakład Komunalny Sp. z o.o. Zbrosławice,

- woda zakupywana z Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów S.A. Katowice – śr. 27 (SUW Zawada- dezynfekcja końcowa); dystrybutor: EKOENERGIA Silesia S.A,
- woda z dostarczana z eksploatowanych przez Gminny Zakład Komunalny Sp. z o.o. Zbrostawice urządzeń wodociągowych – łączna ilość produkowanej wody śr.1130:
 1. SUW Miedary-Kopanina (odmanganianie i odżelazianie zamknięte, system UV),
 2. SUW Zbrostawice (desorpcja w celu usuwania związków tri i tetrachloroetenu, lampa UV),
- woda dostarczana z wodociągu Przedsiębiorstwa Nasiennego Księży Las sp.z o.o. w Księżym Lesie, eksploatowanego przez podmiot wykorzystujący wodę pochodząca z indywidualnego ujęcia-sprzedaż dla odbiorców indywidualnych i zbiorowych – śr. 95 (woda jest poddawana stałej dezynfekcji),
- woda pochodząca Stacji Uzdatniania Wody Indyk Śląsk Sp. zo o. Wieszowa (napowietrzenie, odmanganianie, dezynfekcja stała), eksploatowanej przez podmiot działający na rynku spożywczym wykorzystujący wodę pochodząca z indywidualnego- śr. 590.

W 2024 r. na terenie gminy w ramach prowadzonego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu nadzoru bieżącego nad jakością wody do spożycia pobrano i przebadano 18 próbek wody. Nie stwierdzono przekroczeń żadnego z badanych parametrów.

Ponadto Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bytomiu nadzorował prowadzenie przez podmioty dostarczające wodę kontroli wewnętrznej jakości wody przeznaczonej do spożycia. W 2024 r. liczba raportowanych próbek wody pobranych w ramach kontroli wewnętrznej na terenie gminy wynosiła 84 (w tym woda surowa 9 próbek). Nie stanowiące potencjalnego zagrożenia dla zdrowia ponadnormatywne stężenia manganu, żelaza oraz podwyższoną wartość mętności i barwy stwierdzono w 1 próbce wody (GPW - studnia wodomierzowa Górniki Wieszowa ZBR/15, Wieszowa, ul. Bytomska 2).

Ogółem w oparciu o wyniki badań wody przeprowadzonych w ramach nadzoru Państwowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu oraz kontroli wewnętrznej w 2024 r. wodę wodociągową dostarczaną odbiorcom oceniono jako przydatną do spożycia.

Nie zgłoszono żadnych awarii urządzeń wodociągowych.

GMINA ŚWIERKLANIEC

- Liczba ludności zaopatrywanej w wodę 13174;
- Zaopatrzenie w wodę -zasilanie/ilość rozprowadzanej lub produkowanej wody w m³/d; sposoby uzdatniania i dezynfekcji:
 - woda zakupywana z Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów S.A. Katowice – śr. 2115 (SUW Bibiela - napowietrzenie i odżelazianie otwarte, dezynfekcja końcowa); dystrybutor: Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Świerkłańcu,
 - woda dostarczana z eksploatowanego przez Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Świerkłańcu ujęcia Nakło Śląskie, ul. Wapienna- śr.0,7 (woda nie jest uzdatniana).

W 2024 r. na terenie gminy w ramach prowadzonego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu nadzoru bieżącego nad jakością wody do spożycia pobrano i przebadano 14 próbek wody.

Przekroczenia dopuszczalnych wartości parametrycznych oraz zalecanych zakresów wartości stwierdzono w 2 próbkach wody.

Stwierdzone przekroczenia dotyczyły:

-obecności bakterii grupy coli w wodzie dostarczanej z ujęcia Nakło Śląskie (marzec 2024 r.). Z uwagi na natychmiastowe podjęcie działań naprawczych (płukanie i dezynfekcja) nie wydawano decyzji. Woda była warunkowo przydatna do spożycia, po uprzednim przegotowaniu. Po zakończeniu działań naprawczych przeprowadzono rekontrolne badanie wody, które wykazało jej przydatność do spożycia.

- nie stanowiącego potencjalnego zagrożenia dla zdrowia ponadnormatywnego stężenia żelaza oraz podwyższonej wartości mętności. Przeprowadzone powtórne badanie nie wykazało przekroczeń dla wyżej wymienionych parametrów.

Ponadto Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bytomiu nadzorował prowadzenie przez podmioty dostarczające wodę kontroli wewnętrznej jakości wody przeznaczonej do spożycia. W 2024 r. liczba raportowanych próbek wody pobranych w ramach kontroli wewnętrznej na terenie gminy wynosiła 45.

Przekroczenia dopuszczalnych wartości parametrycznych oraz zalecanych zakresów wartości stwierdzono w 4 próbkach wody.

Stwierdzone przekroczenia dotyczyły:

- podwyższonej ogólnej liczby mikroorganizmów w $22\pm 2^{\circ}\text{C}$ w wodzie dostarczanej z ujęcia Nakło Śląskie (luty 2024 r.). Z uwagi na natychmiastowe podjęcie działań naprawczych (płukanie i dezynfekcja) nie wydawano decyzji. Woda była warunkowo przydatna do spożycia, po uprzednim przegotowaniu. Po zakończeniu działań naprawczych przeprowadzono rekontrolne badanie wody, które wykazało jej przydatność do spożycia.

-obecności bakterii grupy coli oraz podwyższonej mętności w wodzie dostarczanej z ujęcia Nakło Śląskie (październik 2024 r.). Z uwagi na natychmiastowe podjęcie działań naprawczych (płukanie i dezynfekcja) nie wydawano decyzji. Obowiązywał zakaz wykorzystywania wody do spożycia od dnia 21.10.2024 r. do dnia 25.10.2024 r. Po zakończeniu działań naprawczych przeprowadzono rekontrolne badanie wody, które wykazało jej przydatność do spożycia.

- nie stanowiącej potencjalnego zagrożenia dla zdrowia podwyższonej wartości mętności.

Ogółem w oparciu o wyniki badań wody przeprowadzonych w ramach nadzoru Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu oraz kontroli wewnętrznej w 2024 r. wodę wodociągową dostarczaną odbiorcom oceniono jako przydatną do spożycia.

Liczba awarii sieci wodociągowej wynosiła 66 (w tym 31 powodujących wstrzymanie dostaw wody lub pogorszenie parametrów jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi).

GMINA OŻAROWICE

- Liczba ludności zaopatrywanej w wodę 5956;
- Zaopatrzenie w wodę-zasilanie/iłość rozprowadzanej lub produkowanej wody w m^3/d , sposoby uzdatniania i dezynfekcji:
 - woda zakupywana z Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów S.A. Katowice (SUW Bibiela- napowietrzanie i odżelazianie otwarte, dezynfekcja końcowa) – śr. 223; dystrybutor: Zakład Gospodarki Komunalnej w Ożarowicach,
 - woda zakupywana z GZGWiK Mierzęcice – śr. 4,2; dystrybutor: Zakład Gospodarki Komunalnej w Ożarowicach,

- woda dostarczana z eksploatowanych przez Zakład Gospodarki Komunalnej w Ożarowicach urządzeń wodociągowych - łączna ilość produkowanej wody śr. 788:
- 1. ujęcie Pyrzowice (woda nie jest uzdatniana),
- 2. ujęcie Tąpkowice (w celu obniżenia zawartości azotanów woda jest mieszana z wodą dostarczaną z SUW „Bibiela”).

W 2024 r. na terenie gminy w ramach prowadzonego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu nadzoru bieżącego nad jakością wody do spożycia pobrano i przebadano 27 próbek wody. Nie stanowiącą potencjalnego zagrożenia dla zdrowia podwyższoną wartość mętności stwierdzono w 1 próbce wody.

Ponadto Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bytomiu nadzorował prowadzenie przez Zakład Gospodarki Komunalnej w Ożarowicach kontroli wewnętrznej jakości wody przeznaczonej do spożycia. W 2024 r liczba raportowanych próbek wody pobranych w ramach kontroli wewnętrznej na terenie gminy wynosiła 30 (w tym woda surowa 2 próbki). Nie stwierdzono przekroczeń żadnego z badanych parametrów.

W oparciu o wyniki prowadzonego monitoringu jakości wody stwierdza się, że woda pochodząca z ujęcia Pyrzowice odznacza się znaczną, utrzymującą się w górnej granicy normy zawartością azotanów, z możliwością okresowych przekroczeń dopuszczalnej wartości dla tego parametru. W związku z powyższym, w razie konieczności zapewnienia właściwej jakości wody prowadzone jest mieszanie z wodą zakupywaną z GZGWiK Mierzęcice lub Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów S.A. Katowice.

Ogółem w oparciu o wyniki badań wody przeprowadzonych w ramach nadzoru Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu oraz kontroli wewnętrznej w 2024 r. wodę wodociągową dostarczaną odbiorcom oceniono jako przydatną do spożycia.

Liczba awarii urządzeń wodociągowych należących do Gminy wynosiła 18.

Ocena ryzyka zdrowotnego w zakresie spożywania wody, w której wystąpiły wymienione powyżej kwestionowane parametry:

- *Bakterie grupy coli* - to parametr należący do wskaźników mikrobiologicznych, nie mających bezpośredniego odniesienia do bezpieczeństwa zdrowotnego ludzi, jednak nie powinien występować w dostarczanej, uzdatnionej wodzie. Ich obecność w wodzie sugerować może jej nieodpowiednie uzdatnianie, wtórne zanieczyszczenie lub nadmierną zawartość substancji odżywczych. Obecność bakterii grupy coli nie zawsze jest bezpośrednio związana z zanieczyszczeniem kałowym lub występowaniem organizmów patogennych w wodzie pitnej, wskazuje jednak na duże prawdopodobieństwo występowania w wodzie drobnoustrojów chorobotwórczych. Bakterie grupy coli mogą powodować zakażenia jelitowe, których objawami mogą być biegunka, wymioty, gorączka.

W przypadku stwierdzenia obecności bakterii grupy coli w ilości <10 jtk/100 ml, przy równoczesnym niewykryciu obecności Enterokoków i *Escherichii coli* woda jest warunkowo przydatna do spożycia i korzystanie z tej wody podlega ograniczeniom, w tym spożywania po uprzednim przegotowaniu.

Natomiast w przypadku stwierdzenia obecności bakterii grupy coli w ilości ≥ 10 jtk/100 ml woda jest nieprzydatna do spożycia oraz do celów higienicznych. Woda może być używana wyłącznie do prac porządkowych (np. mycia podłóg) i spłukiwania toalet.

- *ogólna liczba mikroorganizmów w $22\pm 2^{\circ}\text{C}$ po 72h* - należy do wskaźników mikrobiologicznych, nie mających bezpośredniego odniesienia do bezpieczeństwa zdrowotnego ludzi, może natomiast świadczyć o dużej zasobności wody w organiczną substancję pokarmową, nieprawidłowym procesie uzdatniania (awarii) lub złym stanie instalacji. Oznaczanie ogólnej liczby mikroorganizmów w połączeniu z monitorowaniem *Escherichii coli*, bakterii grupy *coli*, mętności i stężenia środków dezynfekcyjnych jest stosowane w ramach realizacji systemu wielobarierowego podejścia mającego na celu zapewnienie produkcji bezpiecznej wody do spożycia.

Mikroorganizmy te są rozpowszechnione w środowisku, a organizm człowieka styka się z nimi nieprzerwanie i narażony jest na kontakt ze znacznie większą ich liczbą niż poprzez wodę do picia, na przykład przyjmując je wraz z pożywieniem.

Mikroorganizmy te generalnie nie stanowią zagrożenia dla zdrowia ludzi. Zalecenia WHO nie określają górnego limitu ogólnej liczby mikroorganizmów w wodzie przeznaczonej do spożycia.

- Σ *trichloroetenu i tetrachloroetenu* – tetrachloroeten był początkowo wykorzystywany jako rozpuszczalnik w pralniach chemicznych i w mniejszym stopniu jako środek odtłuszczający. Związek ten powszechnie występuje w środowisku, gdzie można go wykryć w ilościach śladowych w wodzie, organizmach wodnych, powietrzu, pożywieniu i w tkankach ludzkich. Jego najwyższe stężenia środowiskowe stwierdzono w pralniach chemicznych i w zakładach przemysłowych zajmujących się odtłuszczaniem metali.

Emisje tetrachloroetenu mogą niekiedy prowadzić do występowania wysokich stężeń w wodach podziemnych. W pozbawionej tlenu wodzie podziemnej może on ulegać rozkładowi na bardziej toksyczne związki, tworząc między innymi chlorek winylu. IARC zaliczyła tetrachloroeten do Grupy 2A (prawdopodobnie rakotwórczy dla ludzi). Całość wyników badań przeprowadzonych w celu oceny genotoksyczności tetrachloroetenu wskazuje na brak genotoksyczności tetrachloroetenu. Trichloroeten jest używany głównie do odtłuszczania metali. Emitowany przede wszystkim do atmosfery, dostaje się też niekiedy do wód podziemnych oraz w mniejszym stopniu, wraz ze ściekami przemysłowymi, do wód powierzchniowych. Do jego obecności w wodach podziemnych przyczynia się przede wszystkim nieprawidłowe obchodzenie się z trichloroetenem oraz jego niewłaściwa utylizacja na składowiskach odpadów. Szacuje się obecnie, iż narażenie na trichloroeten obecny w powietrzu będzie wyższe niż z żywności i wody do picia., z wyjątkiem przypadków, gdy stężenie trichloroetenu w wodzie do picia przekracza $10\text{ }\mu\text{g/l}$. IARC zaliczyła tetrachloroeten do Grupy 2A (prawdopodobnie rakotwórczy dla ludzi).

Stwierdzona w wodzie dostarczanej z SUW Koehler w Tarnowskich Górach ponadnormatywna Σ trichloroetenu i tetrachloroetenu miała charakter incydentalny (awaria filtra). Eksploatator natychmiast po jej stwierdzeniu wyłączył Stację z użytkowania a odbiorcy do czasu uzyskania właściwej jakości wody byli czasowo zaopatrywani w wodę dostarczaną z innego źródła zasilania.

- *mętność* - jest wywoływana drobnymi cząsteczkami stałymi, które mogą znajdować się w wodzie na skutek nieodpowiedniego uzdatniania lub z powodu unoszenia cząstek pochodzących z osadów w sieci wodociągowej. Może być spowodowana obecnością w niej gliny, ilów, związków żelaza, manganu, substancji humusowych i mikroorganizmów - cząstek zawieszonych organicznych i mineralnych. Zawiesiny powodujące mętność wody mogą ograniczać skuteczność dezynfekcji i zapewniać ochronę mikroorganizmom.

Widoczne zmętnienie wody wpływa na akceptowalność wody przez konsumentów. Mętność sama w sobie nie stanowi zagrożenie dla zdrowia, jest jednak ważnym wskaźnikiem potencjalnej obecności zanieczyszczeń, które mogą mieć wpływ na zdrowie.

- *żelazo* - wg wytycznych Światowej Organizacji Zdrowia (WHO), brak jest podstaw do określenia wartości stężenia żelaza w wodzie przeznaczonej do spożycia, której przekroczenie stwarzałoby zagrożenie dla zdrowia ludzi. Dobowe zapotrzebowanie na żelazo wynosi około 0,8 mg/kg masy ciała, jednak nawet znaczne przekroczenie poziomu uznanego za dopuszczalny nie stwarza zagrożenia dla zdrowia ludzi.

Wprowadzone ograniczenia uwzględniają przede wszystkim właściwości organoleptyczne wody, duża zawartość żelaza wywołuje wzrost jej mętności, zmianę barwy i pogarsza walory smakowe (metaliczny posmak).

- *mangan* - jest naturalnie występującym pierwiastkiem w wodach głębinowych i nie jest wskaźnikiem odnoszącym się bezpośrednio do zdrowia ludzkiego, jednak jego podwyższona wartość może wpłynąć na pogorszenie walorów konsumenckich powodując zmianę barwy, zapachu i smaku wody oraz brudzenie armatury.

Zwiększone stężenie manganu w wodzie może niekorzystnie wpływać na armaturę, a także powodować powstawanie osadów w sieci dystrybucyjnej. Osady te stanowią dobre środowisko dla rozwoju bakterii bytujących w wodzie. Nadmierny rozwój mikroorganizmów może przyczynić się do podwyższenia mętności wody oraz powodować pogorszenie jej smaku i zapachu.

W 2024 r. na nadzorowanym terenie nie stwierdzono przypadków chorób i zatruć wodozależnych.